

MATERIAL DE CURES

Mercè Iruela Sánchez
Infermera d'Atenció Primària EAP Mollet 1 Est

Carmen Blanco Aguilar
Infermera d'Atenció Primària EAP Caldes

Lluïsa Vilaginés Giner
Infermera d'Atenció Primària EAP La Llagosta

Laura Palma Pérez
Infermera d'Atenció Primària EAP Mollet 1 Est

Institut Català de la Salut
Direcció Assistencial

Índex

1. Prevenció	3
• Olis i emulsions.....	3
• Cremes barrera i silicones	4
2. Malles protectores	5
3. Hidrocol·loides en placa	6
4. Fibres	7
5. Escumes de poliuretà	8
6. Bactericides amb plata	10
7. Hidrogels.....	12
8. Antisèptics	13
9. Desbridants.....	14
10. Epitelitzants	15

1. Prevenció

- **Olis i emulsions**

NOM COMERCIAL		INDICACIONS	OBSERVACIONS
Mepentol oil BAMA-GEVE Exclòs finançament		Prevenció i tractament en zones de pressió. Úlceres grau I i II	Augmenten l'aportació d'O2 en les zones de pressió
Mepentol milk BAMA-GEVE Exclòs finançament		Prevenció i tractament de les úlceres d'extremitat inferior i de les zones de pressió. Úlceres grau I	Augmenten l'aportació d'O2
Linovera oil B. BRAUN Exclòs finançament		Prevenció en zones de pressió. Úlceres grau I	Augmenten l'aportació d'O2 en les zones de pressió
Corpitol oil URGO Exclòs finançament		Prevenció en zones de pressió. Úlceres grau I	Augmenten l'aportació d'O2 en les zones de pressió
Corpitol milk URGO Exclòs finançament		Prevenció de les úlceres d'extremitat inferior i de les zones de pressió. Úlceres grau I	Augmenten l'aportació d'O2

• **Crems barrera i silicones**

NOM COMERCIAL		INDICACIONS	OBSERVACIONS
<p>Conven protac amb zinc COLOPLAST Exclòs finançament</p>		<p>Prevenió i tractament de lesions en la pell perilesional.</p>	<p>Crea una barrera protectora. Pasta no oclusiva</p>
<p>Cavilon silicona 3M Exclòs finançament</p>		<p>Ferides molt exsudatives amb pell perilesional macerada.</p>	<p>Protegeixen la pell perilesional</p>
<p>Anticongestiva cusí Pasta lassar SANOFI-AVENTIS Exclòs finançament</p>		<p>Prevenió de lesions de la pell perilesional.</p>	<p>Crea una barrera protectora. No s'ha d'utilitzar en períodes llargs de temps o en grans superfícies.</p>
<p>Askina barrier film B. BRAUN Exclòs finançament</p>		<p>Apòsit en líquid que crea pel·lícula protectora. Prevenió de lesions de la pell perilesional.</p>	<p>Es pot aplicar en pell intacta o en pell lesionada. No conté alcohol, per la qual cosa no provoca coïssor ni molèsties. Protecció fins a 72 h.</p>
<p>Tripe care cream segura Protective time Z10 SMITH-NEPHEW Exclòs finançament</p>		<p>Prevenió de lesions de la pell perilesional.</p>	<p>Crea una barrera protectora. No s'ha d'utilitzar en períodes llargs de temps o en grans superfícies.</p>
<p>Menalind crema HARTMANN Exclòs finançament</p>		<p>Prevenió de lesions de la pell perilesional.</p>	<p>Neutralitza l'olor.</p>

2. Malles protectores

Característiques generals

- **Composició i mecanisme d'acció:** valorar la interacció física i/o química dels components (demostrada clínicament) i el seu efecte en la ferida.
- **Estudis clínics:** demostració clínica de no adherència al teixit de la ferida i a la permeabilitat a l'exsudat per evitar maceració.
- **Integritat i resistència:** no es desfilarà quan es retalli i no deixarà residus en la ferida.
- No s'ha adherir a l'apòsit secundari.
- Afavoreixen l'epitelització.

Característiques específiques

- **Composició** de la malla i de l'emulsió que la impregna per valoració de l'efecte dels components en la ferida.
- **Tamany** del porus de la malla (el porus de la malla ha de tenir un tamany just)
 - ✓ Suficientment gran per permetre el traspàs de l'exsudat de la ferida cap a l'apòsit secundari per a poder ser recollit.
 - ✓ Suficientment petit per evitar el creixement del teixit a través de la malla (en aquests casos NO es forma un teixit de granulació uniforme).
- Facilitat d'aplicació i de retirada.
- Mal-leabilitat i flexibilitat per adaptar-se al llit de la ferida.

NOM COMERCIAL	DOSIS	INDICACIONS	OBSERVACIONS
IMPREGNADES EN SILICONA			
MEPITEL MÖLNLYCKE	 <p>Es pot mantenir a la ferida dependent de l'exsudat</p>	<p>Ferides cròniques i agudes amb baix exsudat</p>	<p>No s'adhereix al llit humit de la ferida sinó al teixit sec</p>
IMPREGNADES EN VASELINA I HIDROCOL·LOIDE			
URGOTUL URGO	 <p>Canvi cada 2 dies segons ferida</p>	<p>Ferides cròniques i agudes amb baix exsudat</p>	<p>Apropiat per a ferides de difícil localització</p>

3. Hidrocol·loides en placa

Característiques generals

- Composició. Formats per una pel·lícula semipermeable de gel amb una matriu adhesiva i que afavoreix les condicions per a la cura humida.
- De fàcil aplicació.
- Adaptabilitat i flexibilitat
- Capaç de mantenir la fixació durant el temps que estigui en contacte amb la lesió.

Característiques específiques

- Hi han de diferents composicions: estàndard, extrafí, amb gel absorbent, etc.
- Es poden trobar amb formes anatòmiques: taló, colze, sacre, ...

NOM COMERCIAL		INDICACIONS	OBSERVACIONS
ESTÀNDARD			
VARIESHIVE GEL CONTROL CONVATEC		Úlceres grau I, grau II. Exsudat moderat	Afavoreixen el creixement del teixit de granulació.
COMFEEL PLUS TRANSPARENT COLOPLAST		Úlceres grau I, grau II. Exsudat escàs	Afavoreixen el creixement del teixit de granulació.

Comentaris: En presència d'exsudat, els hidrocol·loides són formadors de gel.

4. Fibres

Característiques generals

- Composició de la fibra: fibres d'alginat pur, fibres d'alginat combinades, hidrofibras d'hidrocol·loide.
- Capacitat d'absorció i de retenció de l'exsudat, inclús sota pressió.
- Resistència al trencament: la retirada de la fibra ha de permetre una retirada íntegra per evitar deixar residus en la ferida. Aquests residus poden produir reaccions inflamatòries que alenteixen la cicatrització.
- Si l'alginat porta un alta proporció d'àcid gúlorònic, la seva retirada serà totalment íntegra (sense desfer-se ni desfilar-se). Absorbeixen sense gelificació immediata. Les hidrofibras d'hidrocol·loide són formadores de gel.

Característiques específiques

- Composició de la fibra: La majoria d'alginats són càlcics: el calci aportat estimula el procés de neteja de la ferida, accelerant el procés de coagulació i afavorint la cicatrització.
- Les hidrofibras d'hidrocol·loide gelifiquen aportant un entorn humit.

NOM COMERCIAL		DOSIS	INDICACIONS
Fibra d'hidrocol·loides Aquacel CONVATEC		C/ 72 h	Úlceres grau II, grau III i grau IV. Exsudat moderat i abundant
Fibra d'alginat Askina sorb B. BRAUN		C/72 h	Úlceres grau III i grau IV cavitades. Exsudat moderat i abundant.
Fibra d'alginat Biatain alginat COLOPLAST		C/ 72 h	Úlceres grau III i grau IV . Exsudat moderat i abundant

Els alginats són fibres naturals provinents de les algues i posseeixen propietats hemostàtiques. L'absorció de l'alginat és més lenta que la de la hidrofibra d'hidrocol·loide en un curt espai de temps, però l'alginat realitza l'absorció de forma més continuada, cosa que permet espaiar les cures al no perdre la seva integritat.

5. Escumes de poliuretà

- Hidropolimèrics (Tielle adhesiu)
- Hidrocel·lular (Allevyn adhesiu)
- Silicona (Mepilex, Biatain Soft-hold)
- Hidrofibras (Aquacel Foam)

Característiques generals

- Composició: Apòsit de poliuretà impermeable als líquids i permeable a gasos. Escuma absorbent de l'exsudat.
- Capacitat de gestió d'exsudat: absorció + evaporació. Crea un microclima humit òptim evitant fugues d'exsudat i maceració.
- Capacitat (quantitat) d'absorció, d'evaporació
- Capacitat de retenció. Si l'exsudat queda retingut a l'interior de l'apòsit, inclús sota pressió, s'evita que reverteixi novament en la lesió. Disminueix el risc de maceració de la pell perilesional.
- Capacitat d'expansió per emplenar el llit ulceral sense que el producte es deformi.
- Efectivitat: estudis clínics i/o científics que demostrin eficàcia del producte, tant en tractament com en cicatrització.
- Que el punt de saturació de l'apòsit sigui visible per predir la necessitat de canvi
- Que no ressequi el llit ulceral.
- En cas de contenir adhesiu, ha de ser atraumàtic.

Característiques específiques

- Composició i mecanisme d'acció: demostrar clínicament l'avantatge aportada al tractament i a la cicatrització de la ferida amb la descripció específica (principi actiu) de cadascun dels productes.
- Adaptabilitat i flexibilitat
- Ajustaments a la descripció en quant a mesures, amb/sense adhesiu, formes anatòmiques, etc.

NOM COMERCIAL		DOSIS	INDICACIONS	OBSERVACIONS
ADHESIUS				
HIDROPOLIMÈRICS Tielle adhesiu SYSTAGENIX		Fins a 7 dies o fins que l'exsudat sigui visible a 1,5 cm. de la vora de l'apòsit.	Úlceres per pressió, úlceres venoses, arterials i d'etiologia mixta. Zones de donació. Ferides post quirúrgiques o traumàtiques (exsudat baix o moderat).	No utilitzar en cremades de 3 ^o grau i lesions amb vasculitis.
HIDROCEL·LULAR Allevyn adhesiu SMITH & NEPHEW		Fins a 7 dies o fins que l'exsudat sigui visible a 1,5 cm. de la vora de l'apòsit.	Úlceres per pressió: amb exsudat de baix a dalt. Es pot utilitzar en ferides infectades amb tractament.	No utilitzar amb agents oxidants, amb solucions d'hipoclorit o peròxid de hidrogen, pot destruir els components de poliuretà de l'apòsit.
SILICONES Mepilex XT MÖLNLYCKE		Fins a 7 dies o fins que l'exsudat sigui visible a 1,5 cm. de la vora de l'apòsit.	Úlceres vasculares, úlceres per pressió, cremades de 2 ^o grau, zones donants, dermo-abrasions i ferides quirúrgiques.	No utilitzar junt amb agents oxidants com solucions de hipoclorit o peròxid d'hidrogen. S'ha de conservar en condicions seques entre 15-25°C i a d'estar protegit de la llum solar. Mantenir en posició horitzontal.
SILICONES Biatain soft hold COLOPLAST		Fins a 7 dies o fins que l'exsudat sigui visible a 1,5 cm. de la vora de l'apòsit.	Úlceres vasculares, úlceres per pressió, cremades de 2 ^o grau, zones donants, dermo-abrasions i ferides quirúrgiques.	No utilitzar junt amb agents oxidants com solucions de hipoclorit o peròxid de hidrogen. S'ha de conservar en condicions seques entre 15-25 °C. Mantenir en posició horitzontal.
HIDROFIBRA Aquacel foam CONVATEC		Fins a 7 dies o fins que l'exsudat sigui visible a 1,5 cm. de la vora de l'apòsit.	Úlceres grau II, grau III i grau IV. Exsudat moderat i abundant	Afegir hidrogel si precisa humitat. No retallable

6. Bactericides amb plata

- Plata suportada en fibra (Aquacel AG)
- Plata suportada en escuma (Biatain AG)
- Malla protectora amb plata (Argencoat)
- Plata amb carbó activat (Actisorb plus 25)
- Alginat amb plata (Silvercell)
- Plata en pomada (Silvederma)

Característiques generals

- Eficàcia bactericida demostrada.
- Capacitat en gestió d'exsudat.
- Facilitat d'aplicació i retirada.
- No utilitzar juntament amb la col·lagenasa.
- Contraïndicat en al·lèrgies a la plata.

Característiques específiques

- Diferents mesures, amb/sense adhesiu, formes anatòmiques (taló, sacre, etc.), etc.
- **Plata suportada en fibra** (Aquacel AG): resistència a la tracció per a permetre una retirada íntegra de l'apòsit.
- **Malla protectora amb plata** (Argencoat): resistència a la tracció per a permetre una retirada íntegra de l'apòsit.
- **Plata amb carbó activat** (Actisorb plus 25): control de l'olor.

NOM COMERCIAL		INDICACIONS	OBSERVACIONS
<p>Aquacel AG CONVATEC</p>		<p>Úlceres vasculars, cremades, cremades de 2° grau, úlceres per pressió i de peu diabètic. Tractament antimicrobià local. Ferides colonitzades.</p>	<p>No utilitzar junt amb agents oxidants com solucions de hipoclorit o peròxid d'hidrogen. Controla l'exsudat moderat. Es pot tallar. Precisa ambient humit i apòsit secundari. Canvi fins a 7 dies.</p>
<p>Biatain AG non-adhesive COLOPLAST</p>		<p>Úlceres vasculars, cremades, cremades de 2° grau, úlceres per pressió i de peu diabètic. Tractament antimicrobià local. Ferides colonitzades.</p>	<p>No utilitzar junt amb agents oxidants com solucions de hipoclorit o peròxid d'hidrogen. Controla l'exsudat moderat i alt. Es pot tallar. Precisa ambient humit. Canvi fins a 7 dies.</p>
<p>Actisorb plus 25 SYSTAGENIX</p>		<p>Úlceres vasculars, úlceres per pressió i de peu diabètic. Lesions amb mala olor. Tractament antimicrobià local. Ferides colonitzades.</p>	<p>Controla l'olor i exsudat lleu. Precisa ambient humit, estar en contacte amb la lesió i apòsit secundari. Canvi fins a 7 dies.</p>
<p>Acticoat SMITH & NEPHEW</p>		<p>Úlceres vasculars i cremades. Tractament antimicrobià local. Ferides colonitzades. Úlceres per pressió i peu diabètic.</p>	<p>Control l'exsudat lleu. Es pot tallar. Precisa ambient humit, apòsit secundari, i estar en contacte amb la lesió. Allibera més quantitat d'AG, indicació de segona elecció d'AG. Vigilància de la pell perilesional. Canvi fins a 7 dies.</p>
<p>Silvercel non-adherent SYSTAGENIX Exclòs finançament</p>		<p>Úlceres vasculars i cremades. Tractament antimicrobià local. Ferides colonitzades. Úlceres per pressió i peu diabètic. zones donants, ferides traumàtiques i quirúrgiques.</p>	<p>No utilitzar junt amb agents oxidants com solucions de hipoclorit o peròxid d'hidrogen. Control de l'exsudat moderat i alt. Es pot tallar. Precisa ambient humit i apòsit secundari. Canvi fins a 7 dies.</p>
<p>SILVEDERMA Crema ALDO-UNION</p>		<p>Cremades, cremades de 2° grau. Tractament antimicrobià local. Ferides colonitzades.</p>	<p>No utilitzar junt amb agents oxidants com solucions de hipoclorit o peròxid d'hidrogen. No control de l'exsudat. Precisa ambient humit i apòsit secundari. En pacients amb deteriorament renal possible presència de cristal·lúria. Canvi diari.</p>

7. Hidrogels

Característiques generals

- Gels transparents hidroactius i d'estructura amorfa amb alginat de sodi.
- Mantenen l'ambient humit de la ferida (cura humida).
- Afavoreixen el desbridament i eliminació d'espàcels o teixit necrosat de la ferida.
- Afavoreixen la cicatrització de la ferida.

NOM COMERCIAL		INDICACIONS	OBSERVACIONS
Purilon gel COLOPLAST		Desbridant autolític. Elimina el teixit necrosat.	Quantitat a administrar 1/3 del tamany de la lesió.
Nu-gel SYSTAGENIX		Desbridant autolític. Elimina el teixit necrosat.	Quantitat a administrar 1/3 del tamany de la lesió.
Askina gel B. BRAUN		Desbridant autolític. Elimina el teixit necrosat.	Quantitat a administrar 1/3 del tamany de la lesió.
Varihesive hidrogel CONVATEC		Desbridant autolític. Elimina el teixit necrosat.	Quantitat a administrar 1/3 del tamany de la lesió.

8. Antisèptics

Característiques generals

- Composició: Undecilenamidopropil, betaína i Polihexanida.
- Neteja de les ferides.
- Capacitat de descontaminació de la superfície tissular.
- Control de l'olor.

Característiques específiques

- Gel (Prontosan): apte per a superfícies de difícil accés, cavitades, ferides profundes, etc.

NOM COMERCIAL		INDICACIONS	OBSERVACIONS
Prontosan solució B. BRAUN Exclòs finançament		Neteja (biofilm) i desinfecció de ferides contaminades, colonitzades o infectades	Fer fonents de 10 minuts. No cal rentar després amb SSF
Prontosan gel B. BRAUN Exclòs finançament		Neteja i desinfecció de ferides contaminades, colonitzades o infectades	Administrar 1/3 del tamany de la ferida.

9. Desbridants

Característiques generals

- Desbridament de les ferides amb gran quantitat de fibrina al llit de la ferida.
- Desbridament de teixit necrosat.

Característiques específiques

- Apòsit (Urgoclean): fibra de poliacrilat altament absorbent. Conté una trama microadherent de TLC que permet la no adhesió al llit de la ferida.
- Pomada (Iruxol). Es pot fer servir en ferides cavitades.

NOM COMERCIAL	INDICACIONS	OBSERVACIONS
<p>Urgoclean URGO</p> 	<p>Desbridament en les ferides exsudatives cròniques (úlceres vasculars, UPP, peu diabètic, ferides amb fibrina)</p>	<p>En contacte amb exsudats es gelifiquen i fixen els residus de fibrina. Aquests residus s'absorbeixen i retenen per l'estructura de l'apòsit. La gelificació permet mantenir un medi humit favorable a la cicatrització. Disminució del risc de maceració de les vores gràcies a les propietats d'absorció vertical. Retirada monobloc de l'apòsit, sense deixar residus a la ferida.</p>
<p>Iruxol SMITH & NEPHEW</p> 	<p>Eliminació del teixit necrosat</p>	<p>Desbridant enzimàtic. No posar amb apòsits d'AG, doncs s'inactiva</p>

10. Epitelitzants

NOM COMERCIAL	INDICACIONS	OBSERVACIONS
<p>Urgostart URGO Exclòs finançament</p> <p>Precaucions d'ús:</p> <ul style="list-style-type: none"> No fer ús en ferides amb símptomes de colonització. En úlcera atípica que presenti induració o un excés de granulació, no indicat fins haver verificat l'absència de degeneració de la úlcer, a fi de no retardar el diagnòstic. S'han descrit sensacions eventuais de pruit o dolor a l'inici del tractament que no justifiquen la suspensió del tractament. 	<p>Tractament de les ferides cròniques (UPP, úlceres vasculars, peu diabètic).</p>	<p>En contacte amb els exsudats forma un gel que s'uneix preferentment amb les zones lesionades i afavoreix la cicatrització. És pot utilitzar sota un embenat, compressiu o no. Garanteix un drenatge òptim protegint la pell contra la maceració.</p>
<p>Catrix SMITH & NEPHEW Exclòs finançament</p> <p>Precaucions d'ús: No fer ús en ferides amb símptomes de colonització o presència de teixit esfacelat.</p>	<p>Tractament de les ferides cròniques (UPP, úlceres vasculars, peu diabètic).</p>	<p>Afavoreix la granulació amb l'aportació de col·lagen, proteïnes realitzen la seva acció sobre els fibroblasts. Precisa apòsit secundari. S'ha de barrejar amb hidrogel. Posar poca quantitat 1/3.</p>

11. Pel tractament de l'olor

- Carbó en apòsit (Carbosorb)
- Carbó combinat amb plata (Actisorb plus 25)
- Metrodinazol en gel (Rozex) pel tractament de les pseudomones.

Característiques generals

- Tractament de l'olor produït pel desbridament del teixit necrosat de les ferides o infecció.
- Utilització en presència d'olor

NOM COMERCIAL		INDICACIONS	OBSERVACIONS
Actisorb plus 25 SYSTAGENIX		Úlceres vasculars, úlceres per pressió i de peu diabètic. Lesions amb mala olor. Tractament antimicrobià local. Ferides colonitzades.	Controla l'olor i exsudat lleu. Precisa ambient humit, estar en contacte amb la lesió i apòsit secundari. Canvi fins a 7 dies.
Askina Carbosorb B. BRAUN		Està indicat en el tractament de lesions de poc a intens exsudat, especialment en lesions infectades i/o que desprenen mala olor.	Precisa ambient humit i apòsit secundari. Canvi fins a 7 dies.
Rozex gel GALDERMA		Úlceres vasculars, úlceres per pressió i de peu diabètic. Lesions amb mala olor. Tractament antimicrobià local. Ferides colonitzades amb pseudomones.	No utilitzar junt amb agents oxidants com solucions de hipoclorit o peròxid d'hidrogen. No control de l'exsudat. Precisa ambient humit i apòsit secundari. Aplicar una capa fina. Canvi diari